

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessio Fidei Exhibita Invictiss. Imp. Carolo V. Cæsari
Aug. in Comicijs Avgvstæ. Anno M. D. XXX.**

Melanchthon, Philipp

Viteberga, 1542

VD16 C 4714

Praefatio Ad Caesarem Carolvm V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35748

PRAEFATIO AD CAESA-
REM CAROLVM V.

N VICTISSIME Im-
perator, Cæsar Auguste,
Domine clementissime. Cū
V.C.M. indixerit conuen-
tum Imperij Augustæ, ut
deliberetur de auxilijs

contra Turcam atrocissi-

mum hereditarium, atq; ueterem Christiani no-
minis ac religionis hostem, quomodo illius scilicet
furori & conatibus, durabili & perpetuo belli
apparatu resisti possit. Deinde & de dissensioni-
bus in causa nostræ sanctæ religionis & Christia-
næ fidei, & ut in hac causa religionis, partiū opi-
niones, ac sententiae inter se se, in caritate, lenitate,
& mansuetudine mutua audiantur coram, intelli-
gantur & ponderentur, ut illis quæ utrinq; in
scripturis secus tractata aut intellecta sunt, seposi-
tis & correctis, res illæ ad unam simplicem uerita-
tem & Christianam concordiam componātur &
reducantur, ut de cætero a nobis una, sincera &
uerā religio colatur & seruetur, ut quemadmodū
sub uno Christo sumus & militamus, Ita in una
etiam Ecclesia Christiana, in unitate & concordia
uiuere posimus.

Cumq;

AD CAES. CAR.

Cumq; nos infra scripti Elector & Principes,
cum alijs qui nobis coniuncti sunt, perinde ut alijs
Electores & Principes & status ad præfata Co=
mitia euocati simus, ut Cæsareo mandato obedien=
ter obsequeremur, mature uenimus Augustam, Et
quod citra iactantiam dictum uolumus inter pri=
mos affuimus.

Cum igitur V. C. M. Electoribus, Principi=
bus & alijs Statibus Imperij, etiam hic Augustæ
sub ipsa initia horum Comitiorum inter cætera
proponi fecerit, q; singuli Status Imperij uigore
Cæsarei Edicti, suam opinionem & sententiam in
Germanica & Latina lingua proponere debeant
atq; offerre. Et habita deliberatione proxima feria
quarta, rursum responsum est V. C. M. nos proxi=
ma feria sexta Articulos nostræ confessionis pro
nostra parte oblatueros esse. Ideo ut V. M. uolun=
tati obsequiamur, offerimus in hac religionis causa
nostrorum Concionatorum, & nostram confesio=
nem, cuiusmodi doctrinam ex scripturis sanctis,
& puro uerbo Dei, hactenus illi in nostris terris,
ducatibus, ditionibus, & urbibus tradiderint, ac
in Ecclesijs tractauerint.

Quod si & cæteri, Electores, Principes, ac
a iiiij Status

PRAEFATIO.

Status Imperij, similibus scriptis Latinis scilicet & Germanicis, iuxta predictam Cæsaream propositionem, suas opiniones in hac causa Religionis produxerint, hic nos coram V. C. M. tanquam dominio nostro clementissimo paratos offerimus, nos cum prefatis Principibus & amicis nostris, de tollerabilibus modis ac uis amice conferre, ut quantum honeste fieri potest, conueniamus & re inter nos partes, citra odiosam contentionem pacifice agitata, Deo dante, dissensio dirimatur, & ad unam ueram concordem religionem reducatur, Sicut omnes sub uno Christo sumus & militamus, & unum Christum confiteri debemus, iuxta tenorem edicti V. C. M. & omnia ad ueritatem Dei perducantur, id quod ardenter uotis a Deo petimus.

Si autem quod ad cæteros Electores, Principes & Status, ut partem alteram attinet, haec tractatio causæ Religionis, eo modo, quo V. C. M. agendam & tractandam sapienter duxit, scilicet cum tali mutua præsentatione scriptorum, ac sedata collatione inter nos non processerit, nec aliquo fructu facta fuerit, nos quidem testatum clare relinquimus, hic nihil nos quod ad Christianam concordiam (quæ cum Deo & bona conscientia fieri

AD CAES. CAR.

fieri posset) conciliandam conducere queat, ullo modo detrectare. Quemadmodum et V. C. M. deinde et ceteri Electores, et Status Imperij, et omnes, quicunq; sincero religionis amore ac studio tenentur, quicunq; hanc causam aequo animo audituri sunt, ex hac nostra et nostrorum confessione hoc clementer cognoscere et intelligere dignabuntur.

Cum etiam V. C. M. Electoribus, Principibus, et reliquis Statibus Imperij non una uice, sed sepe clementer significauerit, et in Comitijs Spirensibus, quæ Anno Domini et c. XXVI. habita sunt, ex data et prescripta forma uestræ Cæsareæ instructionis et commissionis recitari, et publice prælegi fecerit. Vestram M. in hoc negotio religionis ex causis certis, quæ V. M. nomine allegatae sunt, non uelle quicq; determinare nec concludere posse, sed apud Pontificem Romanū pro officio V. C. M. diligenter daturam operam de congregando Concilio generali. Quemadmodum idem latius expositū est ante annum, in publico proximo conuentu, qui Spiræ congregatus fuit. Vbi V. C. M. per dominum Ferdinandum, Boemiac et Ungariæ Regem, amicum et dominum nostrum clementem, Deinde per Oratorem, et Comissarios Cæsareos,

a v hec

PRAEFATIO.

hæc inter cætera proponi fecit, quod V. C. M. intellexisset & expendisset Locum tenentis. V. C. M. in imperio, & præsidentis & consiliariorum in Regimine & Legatorum ab alijs Statibus, qui Ratiⁿisponæ conuenerant, deliberationem de Concilio congregando. Et quod iudicaret etiam V. C. M. utile esse, ut congregaretur Concilium, Et quia causæ, quæ tum tractabantur inter V. C. M. & Ro. Pontificem, uicinæ essent concordiae & Christianæ reconciliationi, non dubitaret V. C. M. quin Roma. Pontifex adduci posset ad habendum generale Concilium, Ideo significabat se V. C. M. operam daturam, ut præfatus Ponti. maximus una cū V. C. M. tale generale Concilium, primo quoq; tempore emissis literis publicandum congregare consentiret.

In euentum ergo talem quod in causa religiosis, dissensiones inter nos & partes amice, & in caritate non fuerint compositæ, tunc coram V. C. M. hic in omni obedientia nos offerimus, ex superabundanti comparituros & causam dicturos, in tali generali libero & Christiano Concilio, de quo congregando in omnibus Comitijs Imperialibus, quæ quidem annis Imperij V. C. M. habita sunt per Electores, Principes, & reliquos Status Imperij,

AD CAES. CAR.

perij, semper concorditer actum, & congruentibus suffragijs conclusum est. Ad cuius etiam generalis Concilij conuentum, simul & ad V. C. M. in hac longe maxima & grauiſſima cauſa, iam ante etiam debito modo & in forma iuris prouocauimus & appellauimus. Cui appellationi ad V. C. M. simul & Concilium adhuc adheremus, neq; eam per hunc uel alium tractatum (nisi cauſa inter nos & partes, iuxta tenorem Cæſareæ proxime Citationis amice in caritate composita, sedata, & ad Christianam concordiam reducta fuerit) deferere intendimus aut possumus, De quo hic etiā ſolenniter & publice protestamur.

ARTICVLI FIDEI
PRAECIPVI.

I.

Ecclesiæ magno consensu apud nos docent, Decretum Nicenæ Synodi, de unitate eſſentiæ diuinæ, & de tribus personis uerum & ſine ulla dubitatione credendum eſſe. Videlicet quod ſit una eſſentia diuina, quæ & appellatur & eſt Deus, æternus, incorporeus, imparabilis, immensa potentia, sapientia, bonitate, creator & conſervator omnium